

G8

Világgazdaság, Oroszország, terrorizmus, Afrika

Farkas Péter

Az ellentünetésektől félrehúzódva, a kanadai Kananakis hegyvidéki üdülőhely „elefántcsont-tornyában” ülésezett a legfejlettebbeket tömörítő G7, illetve az utóbbi években Oroszországgal kiegészült G8 országcsoport.

Az egyik központi téma éppen *Oroszország* volt. A Putyin vezette ország már annyira alkalmazkodott a legfejlettebb országok gazdasági és politikai elvárásaihoz, hogy – úgy tűnik – teljes értékű partnerként kezelik. 1995-től tagja a csoportnak, és 2006-ban éppen Oroszország lesz a házigazda. Az indoklás az elfogadott közös dokumentum szerint: „A világ változik. Oroszország demonstrálta azon képességét, hogy teljes értékű és jelentőségteljes szerepet töltsön be a valamennyiünket érintő globális problémákra adandó válaszok megfogalmazásakor. Ez a döntés tükrözi azt a figyelemreméltó gazdasági és demokratikus átalakulást, ami Oroszországban az elmúlt években – különösen Putyin elnök vezetése alatt – végbement”. Ezúttal nem volt szó a plutokráciáról, korrupcióról és más hasonló kellemetlenségekről. Mint a napilapok is megírták, tíz évre szóló, 20 milliárd dolláros alapot létesítettek a Szovjetunió

utódállamaiban felhalmozott nukleáris, biológiai és vegyi fegyverek megsemmisítésére. A szép summa felét az Egyesült Államok állja.

Ez a lépés a *terrorizmus elleni harc* jegyében született. A csúcson született második megállapodás szerint a résztvevők további közlekedési és szállítási biztonsági intézkedéseket fogantatosítanak, beleértve az okmányok, az emberek és az eszközök fokozott ellenőrzését, az ezt szolgáló technikai feltételek fejlesztését.

A csúcson természetesen a *világgazdaság* általános helyzete is szóba került. Úgy értékelték, hogy a kilábalás a recesszióból elkezdődött, 2003. pedig még kedvezőbb év lesz. Ugyanakkor nem volt hurráoptimista a hangulat, mert az amerikai gazdaság második negyedévi teljesítménye mérsékeltnek látszik, a dollár árfolyamesése nehezíti az amerikai fellendülés tartósítását, továbbá éppen ezekben a napokban került nyilvánosságra a World-Com könyvelési botránya (majd a Xeroxé), aminek következtében a tőzsdeindexek tovább estek. Ma már világos, hogy több nagy technológiaintenzív cég – a

remélt forgalom- és bevételnövekedést „megelőlegezve” – mérlegét meghamisítva, kedvezőbbnek tüntette fel adatait és ezzel profitját, mint amilyen valóságosan volt.

Végül, de nem utolsósorban, a G8 csoport NEPAD elnevezéssel akcióttervet fogadott el *Afrika megsegítésére*, melyet a meghívott algériai, dél-afrikai, nigériai és szenegáli vezetők előtt ismertettek. A NEPAD mozaikszó jelentése: Új Partnerség Afrika Fejlesztésért. Nyilvánvaló, hogy a világ vezető hatalmai ezzel a lépéssel reagáltak azokra az elemzésekre és kritikákra, amelyek szerint a jövedelmi különbségek glóbuszunkon fokozódnak, Afrika legtöbb országa pedig a globalizációnak nem nyertese, hanem vesztese. A kézzel fogható, nem túl bőkezű eredmény: egy milliárd dollárt elengedtek az alacsony nyersanyagárakkal küszködő afrikai országok adósságából. Az akciótterv egyébként általánosságokat tartalmaz a kontinens kereskedelmének támogatásáról és a külföldi beruházások ösztönzéséről, lépéseket a gyermekbénulás felszámolására, afrikai békefenntartó erők létrehozására. Cserében az afrikai országok tisztességes, átlátható kormányzást ígértek, pontosabban ez a feltétele a támogatásnak. Az előzetes egyeztetéseken még sokkal bőkezűbb segítségnyújtásról volt szó, Tony Blair például még afrikai Marshall-tervet emlegetett. A NEPAD meghirdetésén jelen volt Kofi Annan ENSZ-főtitkár is óvatosan fogalmazott: ha az afrikaiak reálisan számot vetnek a NEPAD-ban vállalt kötelezettségeikkel, és ha a G8 csoport tényleg végrehajtja a tervet, a kanadai csúcs valóban

fordulópont lehet. Több szegény afrikai ország egyidejűleg ellen-csúcstalálkozót tartott Maliban és csalódottságának adott hangot. Nehezményezték, hogy a konkrét kötelezettségvállalás kevés, a G8 országcsoport csak a saját érdekeit tartja szem előtt. Hiányolták az évi 12 milliárd dollár támogatási keret-többletet, amelyet a nemrég megtartott nemzetközi adósságkonferencián még megígértek.

* * * * *